

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้ อาจกล่าวได้ว่า ธุรกิจสถานีโทรทัศน์ เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันกันสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการข่าวและรายการบันเทิงต่าง ๆ ได้รับความสนใจและได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก จึงนำมาสู่จำนวนรายได้มหาศาลของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งการจะต่อสู้กับสภาวะการแข่งขันทางการตลาดได้นั้น สถานีโทรทัศน์แต่ละบริษัทต่างต้องพยายามหากกลยุทธ์และวิธีการดำเนินงานในด้านต่างๆที่สามารถสร้างความแตกต่าง และความน่าสนใจให้แก่ผู้ชมไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทั้งทางด้านเทคนิค เนื้อหา และวิธีการนำเสนอ (สนมพร จิมเฉลิม.:2) โดยต่างก็มุ่งหวังเพื่อสร้างผลงานให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่นิยมในเชิงปริมาณของผู้ชมให้มากที่สุด (Rating) เพื่อหวังผลจากการโฆษณาที่เข้ามา ดังนั้นกลยุทธ์หนึ่งในการแข่งขันเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม คือการคัดเลือกบุคคลที่จะนำเสนอรายการข่าว หรือที่เราเรียกว่า “ผู้ประกาศข่าว” และบุคคลที่จะทำหน้าที่ดำเนินรายการต่างๆของทางสถานีโทรทัศน์หรือที่เรารู้จักว่า “พิธีกร” ให้มีคุณภาพ และเป็นที่พึงพอใจกับผู้ชม

ด้วยเหตุนี้ การคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว จึงกลายเป็นกลยุทธ์และขั้นตอนสำคัญที่ทางสถานีโทรทัศน์ต่างพยายามใช้ในการชิงชิงตลาดผู้บริโภค และกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการพิจารณาวางแผน และสร้างสรรค์กระบวนการต่างๆในแต่ละขั้นตอน เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จในการสนองความต้องการ และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ชม (ปาริฉัตร เสวตเศรณี,2541:2) เพราะการที่รายการต่างๆของทางสถานีโทรทัศน์จะได้รับความนิยมจากผู้ชมหรือไม่นั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกาศข่าวหรือพิธีกร คือแม่เหล็กสำคัญที่จะใช้ในการดึงดูดผู้ชม เพราะมีผู้ชมจำนวนไม่น้อยที่เลือกชมข่าวและรายการต่างๆ จากผู้ประกาศข่าวและพิธีกรที่ตนเองชื่นชอบเท่านั้น จะเห็นได้ว่าเมื่อผู้ประกาศข่าวและพิธีกรมีอิทธิพลความสำเร็จต่อรายการของทางสถานีโทรทัศน์มากถึงเพียงนี้ เพราะฉะนั้นการคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำหน้าที่นี้จึงต้องมีการคัดสรรกันอย่างจริงจัง มีกระบวนการที่และขั้นตอนที่มีปัจจัยมากมายสลับซับซ้อนเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความเหมาะสม และมีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นที่ยอมรับของประชาชนด้วย

ในการศึกษา “กระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ” จึงเป็นประเด็นที่งานวิทยานิพนธ์นี้มุ่งจะหาคำตอบว่า กระบวนการและขั้นตอนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สีเป็นอย่างไร รวมทั้งปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว โดยในที่นี้เลือกทำการศึกษาจากโครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี ของ

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นหลัก เนื่องจากได้มีการเปิดรับสมัครอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2547 และมีผู้ที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมากถึง 2005 คน ลักษณะพิเศษของโครงการนี้คือ ผู้ที่จะผ่านการคัดเลือกจะต้องสามารถทำหน้าที่ได้ทั้งการเป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าว ซึ่งต่างจากในอดีตที่การสมัครคัดเลือกไม่ว่าจะเป็นผู้ประกาศข่าวหรือพิธีกรแยกกัน แล้วพิจารณาว่าบุคคลใดเหมาะสมมากที่สุดในด้านของผู้ประกาศข่าวและตำแหน่งพิธีกร แต่โครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สีในครั้งนี้ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกต้องสามารถทำงานทั้ง 2 อย่างได้เป็นอย่างดี จะถนัดเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งไม่ได้ ไม่เพียงแต่เป็นการทดสอบผู้สมัครเท่านั้น แต่ยังมีการอบรมให้ความรู้กับผู้ผ่านการคัดเลือกในรอบแรกเกี่ยวกับทักษะการเป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าว จากวิทยากรที่มากความรู้และประสบการณ์หลายท่าน รวมทั้งสิ้น 48 ชั่วโมง ซึ่งถือว่าเป็นความแปลกใหม่ในกระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวที่เกิดขึ้น

จากการศึกษา "กระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 " จึงได้พยายามรวบรวม และอธิบายให้เห็นถึง กระบวนการและขั้นตอนคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลในการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว ตามโครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี อย่างละเอียด และวิเคราะห์กระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวจากโครงการนี้ ว่ามีความแตกต่างจากการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวที่ผ่านมาอย่างไร จนกระทั่งนำไปสู่การหาข้อสรุป ที่จะเป็นโยบายสำหรับผู้สนใจ ในการใช้เป็นแนวทางการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป โดยถือเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสำเร็จ และคุณภาพให้แก่รายการโทรทัศน์ รวมถึงการได้รับการยอมรับและความเป็นที่ชื่นชอบจากผู้ชม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเข้าใจถึงกระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว จากโครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกพิธีกร และผู้ประกาศข่าว จากโครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี

ปัญหาคำถามการวิจัย

1. กระบวนการคัดเลือกพิธีกร และ ผู้ประกาศข่าว จากโครงการพิธีกร และ ผู้ประกาศข่าว 7 สีเป็นอย่างไร

2. ปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจคัดเลือกพิธีกร และ ผู้ประกาศข่าวจากโครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา "กระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 " ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากระบวนการตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน และนโยบายของโครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี จากนั้นเข้าสู่กระบวนการรับสมัคร โดยวันที่เริ่มมีการเปิดรับสมัครคือวันที่ 4 ธันวาคม 2547 ซึ่งมีผู้ผ่านการคัดเลือกในรอบแรก 16 คน แต่ภายหลังสละสิทธิ์ไป 2 คน เหลือ 14 คน โดยจะทำการศึกษาถึงปัจจัยในการพิจารณาตัดสินผู้ผ่านการคัดเลือกในรอบแรกด้วย จากนั้น การวิจัยในครั้งนี้นี้ยังศึกษาถึงหลักสูตรการอบรมต่างๆที่ทางสถานีกำหนด สำหรับผู้ผ่านการคัดเลือกในรอบแรก ทั้ง 14 คน และผู้ที่ทำหน้าที่ประกาศข่าวยุติรายการของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 อยู่แล้วอีก 3 คน รวม 17 คน (โดยทั้ง 3 ท่านจะต้องทำการทดสอบเหมือนผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจากโครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี ด้วยแต่คะแนนจะไม่นำมาพิจารณาเปรียบเทียบกับผู้ผ่านการคัดเลือกโดยตรงจากโครงการดังกล่าว) รวม 48 ชั่วโมง และยังทำการศึกษาถึงกระบวนการทดสอบในขั้นสุดท้าย ซึ่งการทดสอบมีด้วยกัน 5 ประเภท คือ การทดสอบการอ่านข่าว การทดสอบการรายงานข่าว การทดสอบพิธีกรวิทยุรุ่น(เดี่ยว) การทดสอบพิธีกรวิทยุรุ่น(คู่) และการทดสอบรายการสัมภาษณ์ จนกระทั่งมีการพิจารณาปัจจัยในการตัดสินรอบสุดท้ายของบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก โดยมีผู้ผ่านการคัดเลือกความสามารถทางด้านพิธีกรและผู้ประกาศข่าวในรอบสุดท้าย 6 คน ซึ่งผู้ผ่านการคัดเลือกในรอบสุดท้ายทั้ง 6 คน ต้องทำการทดสอบความรู้ทางด้านภาษา และสอบสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษอีกด้วย จากนั้นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยในครั้งนี่คือการสรุปผลผู้ผ่านการคัดเลือกให้ทำหน้าที่เป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการคัดเลือก หมายถึง กฎเกณฑ์ ขั้นตอน ระเบียบวิธีการ ความเป็นมา แนวคิดในการเลือกสรรผู้ที่สามารถทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าว และพิธีกรของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 จาก โครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี

ผู้ประกาศข่าว หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่อ่านข่าวของสถานีโทรทัศน์ โดยรวมทั้งผู้ที่อ่านข่าวอยู่ที่ห้องส่งของทางสถานีโทรทัศน์ และตามบทที่มีผู้สื่อข่าว เขียนมาให้เรียบร้อย ผ่านการตรวจคัดเลือกแก้ไขจากบรรณาธิการข่าวเป็นอย่างดี และผู้ปรากฏตัวรายงานเรื่องราวจากสถานที่ที่เป็นข่าว ทั้งที่อ่านตามบทที่ตนเองทำข่าวหรืออ่านตามบทที่มีผู้สื่อข่าวเขียนมาให้

พิธีกร หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการในรูปแบบต่างๆของ สถานีโทรทัศน์ ไม่ว่าจะป็นรายการที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ หรือรายการที่ต้องดำเนินรายการคนเดียวและรายการที่ต้องดำเนินรายการร่วมกับผู้อื่นบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก หมายถึง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการคัดเลือก ผู้ให้แนวคิดหรือมีส่วนในการกำหนดหลักเกณฑ์ มีส่วนในการตัดสินใจในการคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำหน้าที่พิธีกร และผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7

โครงการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว 7 สี หมายถึง โครงการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ค้นหาบุคคลที่เหมาะสมที่จะมาทำหน้าที่เป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าว ของสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นการแนวทางต่อผู้ที่สนใจจะเข้ามาสู่อาชีพพิธีกร และผู้ประกาศข่าว โทรทัศน์ สามารถเข้าใจถึงกระบวนการคัดเลือก หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกพิธีกรและ ผู้ประกาศข่าว
2. เพื่อเป็นการเปิดมุมมอง สู่การคัดเลือกผู้ประกาศรูปแบบใหม่ให้แก่ สถานีโทรทัศน์อื่น ซึ่งอาจนำไปประยุกต์ในการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวให้สอดคล้องกับ สภาพความเป็นจริงของสังคม
3. เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับพิธีกร และผู้ประกาศข่าวในแนวทางอื่นๆต่อไป